

The image is a composite artwork. The central figure is a man with a powdered wig, wearing a dark green military-style jacket with yellow lapels and decorative silver embroidery. He is holding a white object, possibly a hat or a piece of paper. In the top left corner, there is a historical map of Charleston with the text 'THE CITY OF CHARLESTON' below it. The background is a textured, light brown color. At the bottom, there is a seascape with several large sailing ships on the water under a cloudy sky.

Pau Faner

L'AMOR
DEL
CAPITÀ
GAVINA

Meteora

Pau Faner

L'amor del capità Gavina

Editorial
Meteora

L'amor del capità Gavina
© Pau Faner i Coll, 2016

Reservats tots els drets d'edició per
© Editorial Meteora SL
Gran Via de les Corts Catalanes, 794, ent. 1a
08013 Barcelona
Tel. 93 265 56 54
www.editorialmeteora.cat
contacte@editorialmeteora.com

Primera edició: setembre de 2016

ISBN: 978-84-945428-3-1
Dip. Leg.: B.16922-2016

Disseny i composició de la coberta: © Eduard Serra

Imatges:

Coberta: fotomuntatge sobre imatges de © Darja Vorontsova i © Alvov
Pàgina 5: Quadre de Geoff Hunt. Vaixells de la Royal Navy, finals de segle XVIII.
Pàgina 6: Gravat del setge del castell de Sant Felip (1756). Autor desconegut.
Pàgina 239: Quadre d'Alonzo Chappel. Setge de Charles Town (1780).

Imprès a Liberdúplex, Sant Llorenç d'Hortons

SENSE L'AUTORITZACIÓ ESCRITA DE L'EDITOR, QUEDA RIGOROSAMENT PROHIBIDA, SOTA LES SANCIONS ESTABLERTES PER LA LLEI, LA REPRODUCCIÓ TOTAL O PARCIAL D'AQUESTA OBRA A TRAVÉS DE QUALSEVOL PROCEDIMENT MECÀNIC O ELECTRÒNIC, INCLOENT-HI LA REPROGRAFIA, LA DIFUSIÓ PER XARXES TELEMÀTIQUES I LA DISTRIBUCIÓ D'EXEMPLARS D'AQUESTA EDICIÓ MITJANÇANT LLOGUER O PRÉSTEC PÚBLICS.

L'AMOR DEL CAPITÀ GAVINA

PRISE
DU FORT S. PHILIPPE
le 27. Juin 1766.

A. Le Fort S. Philippe. D. La tranchée ouverte.
 B. Le Fort Philippe. E. Bataille Française.
 C. M. le Maréchal de Richelieu. F. Tentes des Français.
après que l'avis le plus sûr a été pris par le Général des Bâtiments à la guerre.

En Joan Gavina havia nascut a Ciutadella el 1755, un any abans que l'illa de Menorca passés de mans dels anglesos als francesos. Era fill del pescador en Ramon Gavina, i la seva mare, n'Àngela, anava a recollir roba de les cases dels senyors i la duia a rentar a les piques de baixamar. La seva germana, na Fara, que tenia set anys més que ell, havia rebut classes de catecisme de sor Maria, una monja del convent de les clarisses, que també li havia ensenyat a brodar, a fer macarrons i confits i a llegir i escriure; però com que no era de casa bona i no havia de gaudir dels avantatges d'un matrimoni de fortuna, ajudava des de ben petita en les feines de bugaderia de la mare. Na Fara era una filla alegre, molt bonica de cara, i en Joan sempre se l'havia mirada amb respecte. La germana gran tenia una colla d'amigues que el toleraven per jugar amb elles dins l'hort de ca na Miranda, que guaitava al port de Ciutadella i era ben bé un hort de ca un senyor.

En Joan tenia pocs records dels francesos; només que anaven molt empolainats i feien bo amb un capellà de la parròquia, mossèn Galana, que venia a beneir les formatjades, quan arribava Pasqua,

i a qui sempre duia presents quan son pare feia una bona pescada. També recordava en Gallart, que era un lletrat francès escardalenc que vegades havia vingut en la barca a pescar llagostes amb nansa. Tenia tot l'aspecte de ser un home feble, en Gallart, i molt nerviós. En Joan observava com gesticulava per acompanyar les seves frases, directament traduïdes del francès en un català maldestre; com tocava les espatlles del seu interlocutor com si volgués suplir amb el contacte físic les deficiències del seu vocabulari; vegades es fregava les mans i balbucejava alguna cosa entre les dents, ben bé intel·ligible, i després reia estentòriament, com si hagués dit la cosa més graciosa del món. Un tipus curiós, en Gallart.

Treien les nanses a trenc d'alba. Eren una mena de paneres de vímet on la llagosta quedava atrapada després d'entrar-hi per cruspir-se l'esca. Algunes venien buides, i en Gallart feia dues capades i deia:

—Ble.

Després mirava les llagostes ja capturades que saltaven dins el cabàs, tancant nerviosament les cues, i afegia:

—Però no farem ble, no, avui!

En Ramon feia dues capades, xuclava la pipa, treia el fum per la boca i aplanava els ulls en un somriure sense arribar a dir res, tot just una exclamació fosca:

—Ah!

Estava ben clar que aquell dia no farien ble, que no tornarien de buit, perquè, de llagostes, ja n'havien agafades unes quantes.

Quan agafaven una llagosta se la veia lluir, llepada per l'aigua, dins l'enreixat de la nansa, movent-se convulsivament, provant de fugir de la trampa. Era vermella com el sol de la tarda, i si era gruixuda, si feia goig de veure, en Gallart exclamava:

—Ara lluu! Aquesta farà bon suc.

Li agradava la caldera de llagosta. Com a bon francès li agradava tota la bona menja. Solia anar a can Ramon Gavina perquè n'Àngela era una cuinera excel·lent. Escollia la llagosta més grossa,

femella si podia ser, i la cuinava amb ella pel sol gust d'aprendre'n. Posaven la cassola de terra damunt els fogons, hi feien un bon sofregit, que feia una oloreta engrescadora, i hi afegien la llagosta tallada de viu en viu; després la bullien amb l'aigua i ho deixaven reposar abans d'afegir-hi una picada d'ametlles torrades. En Gallart convidava els seus amics; hi solia haver en Vilatans, el notari, el doctor Osona, n'Abelard el Senyoret i en Dauder, que era el més jove de tots i el més malcriat, tot i que n'Àngela deia que malcriat podia ser, però que era un home que tenia molt bon cor. Asseguts davall l'escala, ben davant el moll on estenien les xarxes per sargir-les, amb una flaire de marisc que ho omplia tot, es menjaven la sopa a bones cullerades, fent comentaris i rialles. Malgrat la seva aparença fràgil, en Gallart era capaç de menjar-se'n tres plats, i en Dauder altres tres. Bevien un vi jove que havia dut el francès dins flascons de terrissa, i de postres menjaven braç de gitano de pa de pessic, farcit de crema de rovell d'ou i ben ornat de merenga. Continuaven bevent aiguardent i en Dauder, que tenia un mal beure, començava a insultar tothom, alçava la taula i la deixava caure de cop, organitzant un estropell, anava a pixar a la vorera, sense avergonyir-se de ningú, i anava a buscar les mores joves del bordell de baixamar.

L'endemà no recordava res i en Gallart el disculpava dient:

—Que no veieu que encara és molt jove?

El lletrat Gallart tenia d'ajudant en Dauder. El tenia com un fill, tot i que en Dauder era alt com una muntanya i fort com un ós, i en feia dos d'ell. Era també molt més jove que ell, però a més del seu auxiliar era el seu company de l'ànima i li ho perdonava tot.

•

El 1763, quan en Joan Gavina tenia vuit anys, van tornar els anglesos. Llavors la marina de la Gran Bretanya dominava totes les mars i el port de Maó tornava ser un emplaçament ideal on hivernar la flota de la Mediterrània. Els onze batallons de la guarnició francesa es disposaren a partir a principis de juliol. En Gallart també se'n hi

havia d'anar, però a darrera hora va baixar del navili Tonnant amb en Dauder. Al port de Maó hi havia quatre navilis anglesos i tres fragates, i mentre arribava el tinent general lord James Johnston, el nou governador, en Gallart i en Dauder es van refugiar en un lloc prop del Raval del castell de Sant Felip. Es veu que hi havia una mossa que tots dos coneixien bé i que els va ficar dins el paller, i entre d'altres favors que els feia els alimentava d'amagat. La cosa va ser advertida pel lamo, que és com se'n diu a Menorca dels masovers, i d'aquí va passar al senyor, que era en Jaume Rector i que es va presentar mal emperrucat i tot neguitós dins el paller, amenaçant de denunciar-los si no tocaven el dos més que de pressa.

—No us inquieteu tant, mon senyor —va dir en Gallart—, que en aquest món mai no sabem de qui ens hem de valer.

En Gallart i en Dauder se'n van anar saltant tanques i en tres dies van arribar a Ciutadella sense ser molestats pels soldats anglesos que reprenien ràpidament possessió d'aquelles terres, d'aquella gent i sovint d'algun afer ocult amb una fadrina que hi havien deixat tot just feia set anys i que ara ja era madona, és a dir, masovera d'algun lloc o possessió massa erm per viure'n folgadament. Tots dos van arribar malgirbats i amb aspecte patibulari a can Ramon Gavina, que va ser prou arriscat per donar-los aixopluc per dues monedes de plata. En Gallart si alguna cosa tenia era mà esquerra, dominava la llengua i les maneres angleses prou bé per fer-se un lloc entre els nous senyors de l'illa i tornar exercir la jurisprudència amb la col·laboració d'en Dauder. Tenien prou informació per interessar els astuts anglesos i van tornar compartir la casa al carrer de la Peixateria, des d'on exercien el seu ofici. Va ser quan es van presentar a can Ramon vestits de vint-i-un botons i en Gallart va dir:

—Jo no puc, perquè ja no tinc l'edat, però em cap l'honor de demanar la mà de la senyoreta Fara per al meu ajudant i amic en Dauder, aquí present.

En Dauder era tan alt que gairebé no passava per la porta, i se'l veia tan cofoi que els ulls li espurnejaven de satisfacció. Can

Ramon, d'altra banda, es reduïa a una cuina separada de les lliteres per una trista cortina, de manera que el que hi diguessin se sentia tot d'un bon tros enfora. En Ramon Gavina va declarar que era prou pobre per no haver pogut concebre mai del món tan alt honor, i va cridar na Fara, que es va presentar tota riallera. Ja tenia quinze anys i duia els cabells negres molt ben pentinats en tirabuixons que la mare li feia amorosament, amb un vestidet blanc molt senzill, però que la feia semblar una poncella. Va fer una reverència i va dir:

—Ni jo som una senyoreta ni el senyor Dauder em fa la peça, de manera que faré com si no hagués sentit res i us desitjaré, senyors meus, que vos en aneu amb bon vent.

En Joan es va ben guardar de no proferir cap burla inconvenient i va sortir a jugar damunt el moll, però aquella nit ell i na Fara van riure molta estona damunt el llit que compartien.

•

En Gallart va tornar freqüentar la caseta de can Ramon. Era massa aficionat al peix fregit, la ratjada i la sèpia al forn, el calamar farcit o la caldera de llagosta per enemistar-se amb el pescador per tan poca cosa com el caràcter capritxós d'una joveneta malcriada. Però en Dauder no va tornar-hi mai més.

—No saps el que et perds —deia en Gallart—; avui he menjat fetge de rap fregit i mira si és bo que aquesta gent té una dita que fa: «d'es rap es fetge i de sa dona s'encletxa»

En Dauder feia capades i deia:

—En tenen una altra que diu que sa salpa i sa dona tot l'any és bona; però, a mi, qui me la fa, me la paga.

—Però, home, si tot just és una filleta!

—Deixa anar...

En Gallart tornava a can Ramon, i com que solia posar una moneda damunt la mà de na Fara, ella, quan el veia arribar, ja li parava la palma, i ell reia, satisfet, i cridava en Joan i li deia que anés al forn, a buscar la cassola que n'Àngela hi havia dut a coure, i

li donava una moneda encara més grossa. Feia un solet benigne en plena tardor, vegades fins i tot en ple hivern, i el migdia podien seure davall l'escala i gaudir de la teca com si, en tost d'un pescador i un francès, fossin vertaders reis.

En Gallart empinava el colze amb el porró, els ulls se li posaven lluent i deia:

—És una llàstima que na Fara hagi humiliat tot un senyor com en Dauder!

—Tothom és senyor de lo seu —deia en Ramon.

—Em fa l'efecte que t'has guanyat un enemic.

—El pobre té menys enemics que el ric.

•

Només pel desconcert que regnava a tota l'illa de Menorca es pot comprendre que en Gallart i el seu company de l'ànima en Dauder haguessin aconseguit prosperar tan fàcilment, i en Ramon s'aprofitava com podia d'aquella avinentesa. Sabia que els soldats anglesos rondaven pel camp robant menjar i vi, com abans de la vinguda de l'enyorat governador Kane, i que feien circular pesos falsos per les ciutats aprofitant la manca de control provocada pel canvi de dominació. Per això només acceptava monedes de plata a canvi dels serveis culinaris que feia a en Gallart, i es pot ben dir que gràcies al francès mai no hi havia hagut tanta abundància a la pobra llar del pescador. Els clergues als quals abans venia el peix mai no havien estat tan generosos i el cert és que abans la llagosta la pescava i la cuinava, però no l'arribava a tastar, tampoc la sèpia, el calamar i altres exquisideses; tot s'ho emportaven els senyors. Per això considerava el francès com un bé de Déu i mai per mai no l'hauria traït.

Els clergues, per cert, tornaven tenir els anglesos per infidels i procuraven semblar la revolta entre els seus feligresos, revolta armada de pistoles, ganivets o, simplement, de pedres. La violència era latent a baixamar, i un pare menys confiat que en Ramon hauria temut per la seguretat dels seus fills i no els hauria deixat trespasar tot

sols. Un capvespre fred de novembre, quan el sol ja s'havia post rere les muntanyes blaves de Mallorca, en Joan tornava de cercar una olla d'aiguarent de la taverna del Gori quan va sentir gemecs darrere la caseta del sentinella que hi havia al peu de la costa. No hi havia més llum en tota la vorera que els fanals groguinosos dels pocs vaixells que es balancejaven damunt les aigües negres, i qualsevol malànima podia desvirgar una donzella o degollar un paísà gairebé amb total impunitat. En Joan va guaitar sigil·losament pel cantell de la caseta i va veure un home alt com una muntanya, amb el cabell pèl-roig esvalotat i el membre defora de les calces, entossudit a penetrar una noieta primorosa que tenia subjugada, tapant-li amb una mà la boca mentre amb l'altra provava de subjectar-la. Va sentir una rialleta i va veure que el sentinella s'ho mirava, divertit, segurament esperant el seu torn d'abusar de la pobra al·lota.

No s'ho va pensar dues vegades. Va deixar l'olla a terra i va saltar damunt l'esquena de l'agressor, clavant-li les ungles allà on podia. Però era un home fort i se'n va desfer d'una empenta, enviant-lo a rodolar als peus del soldat. Sols llavors va veure els ulls terroritzats de l'al·lota, mentre treia forces de flaquesa per suplicar que la salvés, i la va conèixer. Era na Fara, i el violador era ni més ni menys que en Dauder, el francès.

L'havia despullada i ja estava a punt d'aconseguir el seu objectiu.

En un llampec en Joan va pensar totes les coses que podia fer i cap li va semblar prou expeditiva. Si volia separar en Dauder de la seva germana l'havia de matar. Va mirar el soldat amb tota la súplica de què va ser capaç als ulls i va dir l'única paraula que sabia:

—*Help!*

El sentinella, però, no devia tenir gaire escrúpols, perquè va deixar anar una riallada.

Llavors en Joan li va prendre el sabre en un rampell i el va clavar al coll d'en Dauder. El devia ferir a mala banda, perquè va caure com un plom i va ser mort a l'acte. Na Fara va sortir plorant de davall

el cos colossal d'en Dauder, va arregar el vestit i tots dos van fugir corrents, mentre el soldat anava a inspeccionar el cadàver, que ja treia un doll de sang, com els porcs que molts veïns degollaven fent les matances ben enmig del carrer.

—D'on veniu, tan malgirbats? —va fer en Ramon quan els va veure entrar—. I l'olla d'aiguardent, on l'has deixada?

L'havia deixada darrere la caseta del sentinella. Hauria de tornar a buscar-la, si no volia que el pare l'esbatussés.

Va tornar arrere, i allò el va perdre. Ja hi havia quatre curiosos i el soldat, quan el va veure, el va agafar per una orella i va dir:

—Aquest és el culpable!

•

Sense amollar-li l'orella, el soldat va ficar en Joan dins un bot i van anar fins al bell mig del port, davant la rada que formava Cala'n Busquets, on hi havia fondejada la corbeta anglesa Sparkle, comandada per un tal capità Shimon. El cert és que el pobre al·lot estava més de mig commocionat pel que acabava de fer. Havia matat un home, i això no tan sols era un pecat mortal que li valdria la condemna a l'infern, sinó que segurament el clavarien a la columna de la vella plaça del Costell fins que hi donés la vida. Plorava i no s'adonava de res del que li passava, d'altra manera hauria saltat de la barca i nedat fins a la vorera, emparat en la fosca de la nit, i no l'haurien agafat mai més perquè era jove, llest i anava tan lleuger que el que li volgués haver cames hauria de llevar-se molt dematí i encara no bastaria. Però devastat com estava es deixava dur pel soldat, incapaç de reaccionar, i si l'hagués volgut degollar allà mateix no hi hauria oposat cap resistència.

Van pujar per l'escaleta de l'Sparkle i van anar a presència del capità, que es va mirar l'al·lot de cap a peus i, quan li van explicar el que havia fet, va dir:

—No m'importa un rave si aquests indígenes es maten entre ells!

Però el va fer tancar a la bodega.

Allà va quedar en Joan, a les fosques, aclaparat per pensaments d'allò més trists. Havia vist en Dauder eixancat damunt la seva germana, i na Fara era la cosa que s'estimava més del món. Els seus ulls suplicants li demanaven que tragués força d'allà on no n'hi havia, que fos valent i l'alliberés, i per força l'havia de despatxar, en Dauder, per treure'l de damunt ella. El sentinella, d'altra banda, no havia fet res per evitar que li prenguéss l'espasa. Al contrari, encara havia rigut amb més ganes, i semblava que se'l mirava amb incredulitat, a veure què era capaç de fer. Havia clavat la punta de l'espasa al clatell d'en Dauder i tot d'una havia caigut de bocadents. Ja no s'havia bategat més. Era gairebé increïble com la mort podia fer presa d'un homenot tan gros i tan barroer. Certament, els porcs que els veïns mataven enmig del carrer duraven molt més, grinyolant estentòriament. Es ben veia que l'havia ferit al bescoll.

Jo no volia matar-lo, pensava en Joan; jo només volia treure'l de damunt na Fara.

I l'hi havia tret.

.

En Joan va fer molta estona tancat a la bodega de la corbeta Sparkle, sense veure llum del dia, i encara va tenir bo que l'agutzil del vaixell, que era borni de l'ull dret, recordés alguna vegada portar-li una mica de menjussa i aigua infecta. Al cap de dos dies, el capità Shimon va rebre a bord la visita del Batle de Justícia de Ciutadella i li va fer recordar l'al·lot que havia matat un ciutadà per defensar la seva germana.

—*Of course, petty crimes by Minorcans have to be tried by local magistrates* —va dir, i va fer venir en Joan per lliurar-lo a la justícia autòctona.

És clar que un assassinat no era precisament un crim insignificant, i com que el Batle de Ciutadella, que era un noble cerimoniós,

sabia que en Joan havia mort un francès, volia rentar-se'n les mans. Aquell migdia tenia prevista la sortida del port la tartana francesa Délices, que havia de transportar fins a Marsella els béns d'alguns oficials que n'havien pagat rescat, entre ells un piano de taula preciós i la dama empollastrida que el tocava, i el Batle va decidir embarcar-hi en Joan sota la vigilància d'un escriptor afrancesat, en Folguera, i deixar el cas en mans de la justícia francesa.

En Folguera era un jove magre, de pell molt fina, amb una cabellera estufada i maneres delicades, que vestia a la francesa i tenia un cert aire efeminat, però sabia molt de lletra i parlava anglès i francès. Malgrat el seu aspecte refinat, de seguida va fer bo amb la pianista, que responia al nom de mademoiselle Antoinette i tenia una bellesa feréstega i una juvenesa impròpia de la seva habilitat musical. En Folguera va fer fermar en Joan a coberta, com si no volgués embrutar-se les mans, i se'n va acomiadar, per anar darrere la francesa, dient:

—Fillet, em sap greu, però m'han confiat un pres i un pres lliuraré a les autoritats de Marsella.

Li va mostrar un escrit en lletra minuciosa segellat pel Batle de Ciutadella, i en Joan, tot i que encara estava destrossat, va fer prop d'engegar-lo a dida.

•

Havien sortit del port de Ciutadella un diumenge dematí, sense que ningú hagués pogut mitjançar per alleugerir la situació d'en Joan. A casa segurament no devien saber què se n'havia fet, d'ell, perquè no era fàcil que el Batle donés gaires explicacions a una pobra gent pescadora, almenys de manera immediata, ni que en Gallart, que era l'únic que podia fer-hi alguna cosa, sortís en la seva defensa, puix que en Joan havia matat el seu amic de l'ànima. En Joan pensava molt en la seva germana; la tornava veure davall la mola d'home que feia en Dauder, veia els seus ulls desesperats i es deia que, si ara tornés a trobar-s'hi, el tornaria matar. La seva germana segurament

es devia haver agenollat davant en Gallart, suplicant-li ajut, i el seu pare devia prometre la lluna en un cove al Batle; però tot devia haver estat inútil i ell navegava irremissiblement a l'encalç de la mort.

Curiosament, mademoiselle Antoinette, la pianista, va ser qui es va compadir primer del pobre al·lot. Li va dur sopes de galeta reblanides en vi i en Joan ho va trobar reconfortant, perquè estava avesat a tastar el vi que la mare regava vegades damunt una llesca de pa per donar-li pa amb vi. Era jove, l'Antoinette; no devia passar gaire dels vint anys, i semblava alegre i despreocupada. Parlava amb un lleugeríssim accent francès i va explicar que havia vingut a Ciutadella amb un tinent, en Virolet, de qui estava enamorada. Deia que era un jove rialler, de cabell llarg i cara fina, l'home més ben plantat i valent del món. Deia que comptava les hores que hi mancaven per poder-lo abraçar al port de Marsella; ja devien ser a mitjan camí, i en Joan feia capades i deia:

—A mi, en canvi, a Marsella, només m'hi espera la mort.

—El meu Virolet és també extremadament generós; si jo li ho demano, el seu ajut no t'haurà de faltar.

•

En Folguera dibuixava a llapis l'Antoinette, asseguda vora en Joan amb el cabell desfermat al vent, i deia que ja devien ser a menys de cent milles del port de Marsella. L'Antoinette, segura de la seva bellesa, s'inclinava per mostrar la canaleta dels pits entre les randes de l'escot, però en Folguera no semblava alçar-se'n una cella, i en Joan era molt jove i estava massa desassossegat per fer-ne cas. Els mariners, però, obrien uns ulls com a gots, i l'Antoinette, quan copsava les seves mirades de gairell, es tapava, temerosa, segurament pensant que amb aquells homes rudes no era cosa de jugar-hi.

Va ser llavors quan van veure apropar-se una galera airosa, la presència de la qual, inusitada el mes de novembre, va inquietar tota la tripulació. Duia, però, bandera francesa, i quan va ser prop es va veure que era de dimensions més que respectables i estava ben

armada de canons. Es va col·locar sospitosament de costat i llavors va hissar la bandera de la mitja lluna. De sobte, en Folguera va tenir tant de mal de panxa que va haver de córrer a fer de ventre, blanc com la paret, i l'Antoinette va desfermar en Joan i tots dos es van refugiar al castellet de popa. Els soldats de la galera van llançar els garfis i van saltar a l'abordatge. Hi hagué unes quantes arcabussades i els berbers brandaven els sabres i feien crits de guerra, però els tripulants de la tartana es van rendir de seguida. Va pujar a bord un home de pell bruna i barba espessa, que devia ser el patró de la galera i es feia anomenar Abeba El-Fahraoui. Va passar revista als rostres mortificats dels vençuts i en va agafar qualcun per la barbeta, obligant-lo a alçar el cap. Va semblar que anava a escopir a terra, però va dir, en castellà:

—Hum, poca cosa en trauré, de vosaltres; ningú en donarà un ral!

Va ordenar remolcar la tartana cap a Alger, des d'on organitzaria la venda de la càrrega i el rescat dels tripulants. Va veure les cadires i l'utilatge dels oficials francesos a la bodega i va arrufar el nas, però quan va descobrir el piano de taula va quedar amb un peu alt. Va passar els dits per damunt el teclat i va sonar un seguit de notes desiguals. Va semblar que flastomava en la seva llengua, ara que potser només s'espantava que hi hagués un estri tan refinat entre una càrrega tan pobra. Però llavors un soldat va empènyer l'Antoinette a la seva presència i devia dir una cosa semblant a:

—Mireu, senyor, el que hem trobat!

Abeba El-Fahraoui va riure, i com que l'Antoinette el va correspondre amb un somriure obert, sense gens de por, li va acariciar la galta i va dir:

—Em sembla que tu i jo ens entendrem.

Va ser quan va descobrir en Joan, l'al·lotet que els pirates duïen fermat darrere la francesa.

—I aquest?

L'Antoinette va inflar el pit per dir a la correguda:

—Aquest pobre al·lot va matar un francès i el duien a jutjar a Marsella.

—Jo n'he matat més d'un, de francès, ha, ha!

Abeba El-Fahraoui reia i l'Antoinette també reia, mostrant totes les dents.

Abeba El-Fahraoui era alt i reforçat, i tenia una mirada furibunda que semblava que t'havia de foradar. La barba la tenia negra i espessa, igual que les celles, i parlava amb la convicció pròpia de qui està avesat que els seus desitjos siguin ordres. Ara i adés feia amenaça d'estampar un gargall a terra, però no l'arribava a amollar mai. Parlava castellà d'una manera maldestra, oblidant conjugar els verbs i traduint algunes expressions directament de la seva llengua berber. Devia ser molt astut, perquè sempre rondava pel Mediterrani i no l'havien agafat mai; ell en canvi havia fet moltes preses que remolcava a Alger o bé enviava cap allà deixant a les naus un contingent d'homes armats i un patró de presa perquè les comandés. Va demostrar la seva llestesa posant a part de seguida els tripulants de la Délices que oferien garanties de proporcionar-li un bon rescat i fent remar entre la xurma de la galera els mariners que només podien servir com a esclaus. A en Folguera el va agafar com a escrivent fins que la seva família pagués per ell.

—El meu Virolet pagarà per mi —va assegurar l'Antoinette—; estic segura que m'espera impacient a Marsella.

—Saps què et dic? —va fer Abeba El-Fahraoui—. Que et pot esperar assegut, ha, ha!

L'havia feta vestir com una odalisca, amb tuls blancs, una diadema entorn del cabell, cadenetes i braçalets, i la feia tocar el piano i cantar.

—Què vol dir?

—Tu ets massa bona per a un soldat gavatx.

L'Antoinette anava a protestar, però Abeba El-Fahraoui la va instar que continués tocant.

En Joan s'ho mirava, arraulit en terra. Anava arranjat i estava ben menjat i ben begut, perquè Abeba El-Fahraoui se l'havia pres molt bé i li havia dit:

—Des d'ara, tu seràs el meu fill.

Estava disposat a complaure'l en tot i per tot, aprendre d'ell i treure'n benefici, fins que arribés el moment de tornar a Ciutadella, si és que hi podia tornar.

•